

Neuvoja metsänhoitoon tutustuvalle metsanomistajalle

Puolukan tyypillisiä kasvupaikkoja ovat kuivat, kuivahkot ja tuoreet kankaat. Kuva: © Mikko Nurmi.

Oletko vastikään tullut metsanomistajaksi tai juuri aloittanut metsän mahdollisuuksiin ja hoitoon perehtymisen? Olemme koonneet tähän tärkeimpiä aiheita, joista kannattaa lähteä liikkeelle.

Mitä metsänhoito tarkoittaa?

Metsänhoito tarkoittaa toimenpiteitä, joilla metsanomistaja kehittää metsää haluamaansa suuntaan.

Metsän kehittämistä voi suunnitella monella tasolla: yksittäisillä, rajatuilla alueilla metsätilan sisällä, koko kiinteistöllä tai useista kiinteistöistä muodostuvalla metsäomaisuudella.

Toimenpiteiden ja vaihtoehtojen kirjo on laaja ja siihen kuuluvat metsänhoitotöiden lisäksi erilaiset puuston hakkuut. Talousmetsien luonnonhoitoon ja metsän suojeluunkin on useita tapoja.

Perehdy rauhassa metsänomistukseen ja sen hoitoon

Metsäsi kehittyy jatkuvasti sekä hoitaen että ilman ihmisen vaikutusta. Metsänhoitoon voi perehtyä rauhassa. Yhdessä vuodessa ei tapahdu mitään peruuttamatonta. Toisaalta toimiin voi ryhtyä hetikin. Metsien hoito on pitkäjänteistä toimintaa.

Metsä on monien mahdollisuuksien omaisuus ja jokainen metsänomistaja arvostaa metsässään erilaisia asioita. Myös metsät ja niiden olosuhteet ovat hyvin erilaisia keskenään.

Metsänhoitoon perehtyminen kannattaa aloittaa sekä omaan metsään tutustumisesta että omien arvojen ja tavoitteiden pohdinnasta. Jos haluat tehdä metsänhoitotöitä ja hakkuita melko pian sen jälkeen, kun olet tullut metsänomistajaksi, sinulle on tarjolla runsaasti palveluja ja neuvontaa, jotka auttavat eteenpäin.

Hyvä metsänhoito on suunnitelmallista, ja metsänomistajan tavoitteet luovat pohjan metsien pitkäjänteiselle käytölle. Kuva: © Pentti Katajisto

Metsanhoidon suositukset auttavat punnitsemaan valintoja

Metsanhoidon suositusten tarkoituksena on auttaa metsanomistajaa menestymään omien arvojensa ja tavoitteidensa mukaisessa metsanhoidossa.

Suositukset perustuvat tutkittuun tietoon ja käytännöstä saatuun osaamiseen kestävästä metsanhoidosta. Ne esittelevät perusteltuja vaihtoehtoja, joista voit valita sinulle sopivimmat. Metsanhoidon suositusten noudattaminen on vapaaehtoista, mutta palkitsevaa.

Metsanhoidon suositusten sisältö on tarkoitettu metsanomistajille, alan ammattilaisille ja opiskelijoille. Sen vuoksi sisältö on laaja. Vaikeustaso vaihtelee perusteista vaativaan. Tutustu niihin vähitellen ja sinulle ajankohtaisista aiheista.

Metsanhoidon suositukset ovat maa- ja metsätalousministeriön tarjoama, maksuton palvelu. Niiden laadintaan osallistuvat laajasti metsä-, ympäristö- ja ilmastoalan tutkijat, asiantuntijat ja tiedon käyttäjät, kuten metsanomistajat. Työtä koordinoi Tapio.

Metsanhoidon suositusten hallitseminen on osa metsäammattilaisen perustaitoja, joten saat niihin perustuvia neuvoja myös palveluita käyttämällä.

Metsanomistajan oikeudet ja velvollisuudet metsanhoidossa

Metsanomistajana voit valita oman tapasi hoitaa ja käyttää metsää. Olet toimiesi mukaan oikeutettu myös erilaisiin tukiin, joilla valtio kannustaa kestävään metsätalouteen, luonnonhoitoon ja suojeluun.

Valtio rajoittaa metsänkäsittelyä niin, että sinun on turvattava luonnon monimuotoisuutta ja vesien puhtautta **metsälain**, **luonnonsuojelulain** ja **vesilain** mukaisesti.

Metsän kasvu on varmistettava niin, että jos teet uudistushakkuita, pidät huolen uuden puuston syntymisestä. Kasvatushakkuissa – kuten harvennushakkuissa – on jätettävä vähintään lain edellyttämä määrä elinkelpoista puustoa kasvamaan. Hakkuista on tehtävä etukäteen metsänkäyttöilmoitus metsäkeskukselle.

Laki metsätuhojen torjunnasta voi edellyttää toimenpiteitä, jos metsään tulee esimerkiksi myrskytuho. Tavoitteena on välttää vahingon laajeneminen mm. hyönteisten takia.

Metsien käyttöä sääntelee myös mm. **muinaismuistolaki**, joka velvoittaa säilyttämään kiinteitä muinaisjäännöksiä, kuten tervahautoja. Valtion ja kuntien päätökset maankäytöstä, esimerkiksi kaavoitus, voivat rajoittaa metsänkäsittelyä.

Metsien vastuullisen käsittelyn vähimmäisvaatimukseen vaikuttaa metsanomistajalle vapaaehtoinen metsäsertifiointi – **PEFC** ja/tai **FSC**. Sertifikaattien tarkoituksena on osoittaa puupohjaisten tuotteiden ostajille, että raaka-aine on vastuullisesti hoidetusta metsästä. Yli 90 % Suomen metsistä on sertifioitu. Puunostajat suosivat sertifioituja metsiä.

Metsanhoidon suosituksista löydät tietoa, kuinka lainsäädäntö ja metsäsertifikaatit tulee ottaa huomioon metsien hoito- ja hakkuutöissä. Saat tietoa myös saatavilla olevista valtion tuista.

- Katso tämä: [Suomen metsäkeskus, Metsän käyttö ja omistus](#). Sivuilla on tietoa metsanomistajan oikeuksista, velvollisuuksista, omaisuuden järjestelyistä ja metsäverotuksesta.

Harvennushakkuissa on jätettävä vähintään lain edellyttämä määrä elinkelpoista puustoa kasvamaan. Metsanhoidon suositukset auttavat valitsemaan omiin tavoitteisiin sopivan tavan harventaa. Kuva: © Maria Lindén.

Pohdi, miksi haluat omistaa metsää. Millaista hyvinvointia haluat sen tuottavan?

Metsäammattilaisten kanssa on helpompi asioida, kun osaat määritellä, mikä sinulle on tärkeää. Lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteista ja toiveista keskustelu auttaa myös silloin, kun hoidatte metsäasioita yhteisomistuksessa esimerkiksi perikunnan kanssa.

Metsä tarjoaa omistajalleen monipuolisia hyötyjä. Kun hoidat metsäomaisuuttasi kestävästi, voit saada taloudellista tuottoa, vaalia luonnon monimuotoisuutta, hillitä ilmastonmuutosta ja virkistäytyä omassa metsässä. Usein samassa metsässä voi tavoitella montaa hyvää, mutta joudut myös tekemään valintoja eri painotusten välillä. Metsän lähtökohdista riippuu, miten sitä voi kehittää ja käyttää oman omistusajan mittaan.

Metsän hoidon ja käytön tavoitteesi voivat olla erilaisia eri puolilla metsää. Tavoitteet voivat myös muuttua elämäntilanteen myötä. Esimerkiksi mökin lähimetsissä tavoitteesi voi olla virkistyskäyttö, kauempana puuntuotanto ja hienossa luontokohteessa suojelu. Valinta on sinun.

Metsanhoidon suosituksista saat tukea myös tähän vaiheeseen:

- [Metsien kestävä hoito ja käyttö](#)
- [Metsanomistajan tavoitteiden painottaminen metsätilan hoidossa](#)

Tutustu omaan metsääsi ja sen mahdollisuuksiin

Jos mahdollista, käy kävelemässä metsässäsi. Metsä ja tilan rajat hahmottuvat parhaiten maastossa, kun apuna on kartta tai sopiva karttasovellus.

Voit tilata metsäalan ammattilaisen mukaan maastokäynnille, jolloin voitte yhdessä arvioida metsäsi käytön ja hoidon mahdollisuuksia. Tämän artikkelin lopussa on ideoita kysymyksistä, joita voit käsitellä ammattilaisen kanssa.

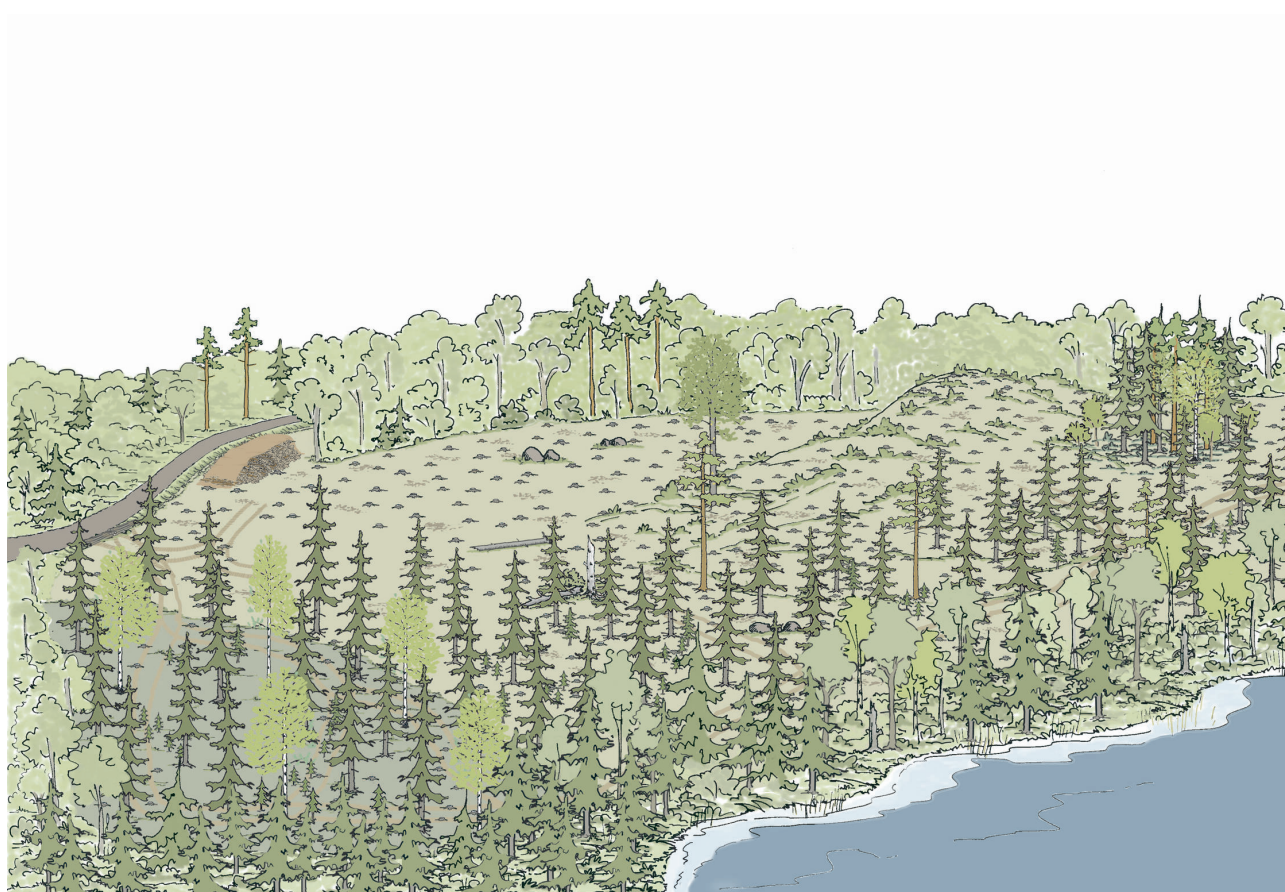
- Metsäsi kartan, perustiedot ja ehdotuksia toimenpiteiksi löydät verkkopalvelusta Metsään.fi, jota ylläpitää Suomen metsäkeskus. Katso: [Metsään.fi](#)

Mitä metsäsi hoitotyö- ja hakkuuehdotukset tarkoittavat?

Metsään.fissä esitetyt talousmetsän hoito- ja hakkuuehdotukset ovat yleisluontoisia ja perustuvat kohteen metsävaratietoihin sekä metsanhoidon suosituksiin. Tilasi metsävaratiedot Suomen metsäkeskus on koonnut useista tietolähteistä. Tiedoissa on epävarmuutta, minkä vuoksi esimerkiksi hakkuiden toteutus ei voi pohjautua pelkästään niihin.

Jotkin Metsään.fin ehdotuksista suositellaan tekemään kiireellisesti, eli parin vuoden sisällä. Toiset ehdotuksista taas ajoittuvat kauemmas tulevaisuuteen. Ajoitus on tarkinta uuden puuston perustamisen sekä taimikoiden ja nuorten metsien hoidossa.

Ehdotetuilla kasvatushakkuilla, kuten ensiharvennuksella, parannetaan jäävän puuston elinvoimaisuutta ja järeytymistä tukkipuuksi. Avohakkuu-ehdotus tarkoittaa, että kohteen puusto on taloudellisessa mielessä kypsää päätehakkuuseen. Voit vapaasti valita ajankohdan ja hakkuutavan. Mikään ei velvoita sinua tekemään hakkuita.

Esimerkki tuoreen kankaan kuusikosta, jossa on tehty uudistushakkuita käyttäen menetelminä suojuspuu- ja avohakkuuta. Avohakkuulta on myös kerätty hakkuutähteitä tienvarsivarastoon. Kuva: Juha Varhi, © Tapio.

Metsanhoidon suosituksista saat tukea metsänhoitotoista ja hakkuista päättämiseen. Niissä kerrotaan myös muista toimista, joilla voit edistää metsän tuottavuutta, monimuotoisuutta ja kestäväää käyttöä. Tutustu näihin:

- **Artikkelikokoelma [Metsanhoidon toimenpiteet](#)**.
 - **Kuvaus**-välilehdellä on tietoa, miksi kyseistä toimenpidettä tehdään, onko sen toteutus tärkeää tehdä juuri oikeaan aikaan, mitä hyötyjä ja riskejä siinä on. Sen avulla voit päätellä, ryhdytkö toimenpiteeseen.
 - **Päätöksenteko**-välilehdelle on koottu tietoa, jonka avulla voit arvioida, millä tavalla toimenpide pitäisi toteuttaa, jotta se vastaisi tavoitteitasi. Voit vertailla näkökulmia, jotka kertovat toimenpiteen vaikutuksista talouteen, luontoon, virkistyskäyttöön ja ilmastonmuutoksen hillintään.
 - **Toteutus**-välilehdellä on täydentävää tietoa siitä, kuinka toteutus suunnitellaan ja tehdään.
- **[Luontokohteiden turvaaminen](#)** -artikkelikokoelma kertoo, millaisissa luontokohteissa metsä yleisesti on erityisen rikasta tai haavoittuvaa. Jos sinulla on tällaisia kohteita, kuten lehtoa tai pienvesistöjä, löydät neuvoja kohteen hoitamiseen ja luonnonarvojen vahvistamiseen.
- **[Metsanhoidon käsitteet ja luokittelut](#)** -artikkelikokoelmassa hyödyllistä luettavaa ovat mm. kehitysluokat, esimerkiksi minkä mittaista on nuori kasvatusmetsikkö.
- **[Metsanhoidon suositusten sanasto](#)** auttaa termien ymmärtämisessä.

Pohdi, mikä on sinulle sopiva metsän kasvatustapa

Metsän kasvatuksessa on kaksi päämenetelmää, joista voit valita tai käyttää molempia metsän eri osissa.

- **Jaksollisessa kasvatuksessa** puustolla on selviä ikävaiheita, kuten taimikko ja varttunut metsä, eli se on tasaikäisrakenteinen. Puuston kasvatus ja harvennukset tähtäävät päätehakkuuseen. Uusi puusto saadaan aikaan siemeniä kylvämällä, taimia istuttamalla tai niin, että luonto hoitaa taimettumisen, jolloin puhutaan luontaisesta uudistamisesta. Siemeniä ja taimia saa jalostettuina, jolloin puut kasvavat selvästi luonnon siemenestä syntyneitä paremmin.
- **Jatkuvan kasvatuksen** menetelmässä ei tehdä päätehakkuuta, vaan metsässä kasvaa vaihteleva määrä eri-ikäisiä ja erikokoisia puita. Tyypillisiä hakkuutapoja ovat poiminta- ja pienaukkohakkuut. Uudistuminen perustuu metsän puiden siemenistä syntyviin taimiin.

Metsän kasvatustavan valinta kannattaa tehdä siinä vaiheessa, kun olet selvillä omista tavoitteistasi ja tiedät mitä metsäsi mahdollistaa lyhyellä aikavälillä. Kasvatustavan vaihto voi olla helppo tai se voi kestää vuosikymmeniä metsän lähtökohtien mukaan. Molemmissa kasvatustavoissa voit pyrkiä taloudelliseen kannattavuuteen, hyvään luonnonhoitoon tai muihin tavoitteisiisi.

Metsanhoidon suosituksista saat tukea tähän vaiheeseen:

- Tiiviit kuvailut: [Metsän hakkuutavat](#) ja [Metsän kasvatusmenetelmät - jaksollinen ja jatkuva kasvatus](#)
- [Jatkuva kasvatus metsänkasvatustapana](#). Kaksi artikkelia: kuinka siihen tähdätään ja millaista metsänhoitoa se on. Molemmissa on sama sisältö Päätöksentekö-välilehdellä.

Jatkuvassa kasvatuksessa yleisimpiä hakkuita ovat poiminta- ja pienaukkohakkuut. Tässä kuusivaltaisen metsän poimintahakkuussa on poistettu suurimpia puita sekä vaurioituneita ja sairaita puita. Lisäksi tarvittaessa on harvennettu tiheikköjä. Pienaukkoja tehdään, jotta alueelle saadaan myös runsaasti valoa vaativia puita, koivua ja mäntyä. Kuva: Juha Varhi, © Tapio.

Kolme perusmottoa metsänhoitoon

Mitä metsänkasvatuksessa usein toistetut sanonnat tarkoittavat?

Oikea puu oikeaan paikkaan. Sillä tarkoitetaan, että kasvatettava pääpuulaji ja sen kasvupaikka sopivat hyvin yhteen, kuten mänty kuivalle kankaalle. Tällöin puusto kasvaa hyvin, sitoo hiiltä ja siitä saa laadukasta puutavaraa. Metsässä voi kasvattaa useita puulajeja, jolloin metsän elinvoimaisuus vahvistuu kokonaisuutena. Kuusi tulee kärsimään muuttuvasta ilmastosta ja kuivuudesta. Sen oikeaa paikkaa kannattaa miettiä myös pitkälle tulevaisuuteen.

Metsanhoidon suositukset:

- [Puulajin ja uudistamismenetelmän valinta](#)

Suometsän kasvupaikka: puolukkaturvekangas. Kasvupaikan puusto on useimmiten mäntyvaltainen ja kuusi merkittävä sekapuu. Pintakasvillisuus on puolukan ja mustikan vallitsema, rämevarpuja on laikuittain etenkin aukkopaikoissa. Kuva: © Hannu Nousiainen.

Tee hoitotoimet oikea-aikaisesti ja suunnitelmallisesti. Tällä tarkoitetaan sitä, että metsä muuttuu nopeasti nuorena, ja oikeaan aikaan tehdyillä toimilla voit ohjata sitä toivomaasi suuntaan. Hoidetussa taimikossa kasvatettavilla puilla on hyvin tilaa, mikä parantaa metsän tuottoa.

Taimikon varhaisperkaus tehdään ennen kuin lehtipuut varjostavat kuusentaimia. Oikeaan aikaan tehtynä työ tulee edullisimmaksi. Kuva: © Johnny Sved.

Metsänomistaja päättää. Hyvä metsänhoito on suunnitelmallista ja metsänomistaja tekee toimistaan päätökset lainsäädännön ja muiden rajoitusten puitteissa. Usein palveluntarjoajalla tai puunostajalla on myös omia laatukriteereitä, joita he haluavat noudattaa.

Päätöksiä ei tarvitse pohtia yksin. Hae tietoja ja neuvoja metsän- ja luonnonhoidon asiantuntijoilta ja erilaisista tietolähteistä. Osallistu koulutuksiin ja opiskele itsenäisesti lisää.

Millaista taloudellista tulosta odotat?

Kannattavassa metsätaloudessa on neljä keskeistä näkökulmaa: tulojen määrä, menojen määrä, sijoitetun pääoman tuottotavoite sekä tuhoriskien hallinta. Lisäksi tärkeä tunnus on metsätilan kokonaisarvo. Talouden hallintaan kuuluu myös metsäverotuksen hallinta.

Tulonlähteet: Merkittävin tulonlähde metsistä on puun myynti. Puu hinnoitellaan puutavaralajeittain eli puulajin, laadun ja koon perusteella energia-, kuitu- ja tukkipuuksi. Voit tutustua verkossa ajantasaiseen hintaseurantaan. Muita metsänomistajan tulonlähteitä ovat esimerkiksi vuokratulot, metsästysmaksut tai keruutuotteet, joiden hyödyntämiseen ei ole jokaisenoikeutta. Kehittyviä mahdollisuuksia on myös luonnonarvokaupassa, hiilensidonnassa sekä maan käytössä energiantuotantoon.

Menot: Menojen määrään vaikuttaa etenkin uuden puuston aikaansaamisen ja kasvatusvaiheen kustannukset. Halvin menetelmä ei välttämättä ole paras, sillä kannattavuutta tulee tarkastella aina kokonaisuutena ja riskit huomioiden.

Voit tehdä metsanhoidon töitä myös itse osaamisesi, aikasi ja kiinnostuksesi mukaan. Esimerkiksi taimikon istutus ja hoito ovat helposti opittavia metsänhoitotöitä. Huomaa kuitenkin, että etenkin nuoressa metsässä toimien oikea-aikaisuus on tärkeää, joten kannattaa varmistaa metsänhoito ennemmin ostopalveluiden avulla kuin viivästyttää niiden toteutusta.

Hoitotöiden toteutuksessa kannattaa muistaa hyödyntää myös valtion rahoitustukien mahdollisuudet.

Tuottotavoite: Voit asettaa tuottotavoitteen metsään sijoitetulle pääomalle, eli voit valita, kuinka paljon metsän tulisi tuottaa suhteessa sen kokonaisarvoon. Kun metsässä on paljon myyntikelpoista puuta, se sitoo pääomaa, jolloin tuottoprosentti samalla pienenee.

Esimerkki: varttuneen metsän harvennushakkuissa voit valita, millaisella tuotto-odotuksella työ tehdään. Perusmalli on 3 %:n tuottotavoite, mutta jos haluat metsän olevan tiheämpää esimerkiksi ilmastosyistä, voit valita 1,5 % koron tai jos sijoituksen korkeampi tuotto on tärkeintä, voit tavoitella 5 % korkoa. Liian voimakas harvennus kuitenkin heikentää puuntuotosta, koska maan kasvuvoimasta jää merkittävä osa hyödyntämättä.

Tuhoriskien hallinta tarkoittaa, että pyrit pitämään metsän mahdollisimman elinvoimaisena ja vastustuskykyisenä erilaisille luonnonhäiriöille. Voit myös vakuuttaa metsäsi suurten tuhojen varalta. Pienet häiriöt ja lahottajat ovat osa metsän luonnollista elämää, ja niiden hyväksyminen on osa hyvää taloudenpitoa.

Metsänhoidon suositukset auttavat kauttaaltaan tuottavassa metsätaloudessa. Tutustu näihin:

- Metsätalouden kannattavuus, erityisesti osa [Metsätalouden kannattavuuden parantaminen](#)
- [Metsänhoidon riskienhallinta metsätilan hoidossa](#)
- Kunkin **metsänhoidon toimenpiteen** esittelyssä kerrotaan sekä Kuvaus- että Päätöksenteko-välilehdellä taloudellisista näkökulmista.

Millaista luonnonhoidon tasoa tavoittelet?

Kaikenlaisissa metsissä voi ylläpitää ja parantaa luonnon monimuotoisuutta. Keinot vaihtelevat suojelusta luontoa vahvistaviin hoitotoimiin ja puulajikirjon kasvattamiseen talousmetsässä.

Kun luontoon vaikutetaan erilaisilla toimenpiteillä, vaikutuksen määrää voi säätää. Voit jättää esimerkiksi eri kokoisia suojavyöhykkeitä tai tehdä hakkuissa tekopötkkelöitä. Puukauppa- tai metsänhoitosopimusta laadittaessa voit keskustella töiden toteutustavan vaihtoehtoista, ja esimerkiksi talvella tai kesällä tehtävän työn eroista.

Kivikkopohjainen, kirkasvetinen puro. Sammaleinen purokivi tarjoaa elinpaikan vesihyönteisille ja äyriäisille. Puro ja sitä ympäröivä kostea, suojainen lehtometsä tarjoavat runsaasti ravintoa esimerkiksi hyönteisiä syöville lintu- ja lepakkolajeille. Muun muassa kanalintupoikueet hakeutuvat alkukesällä syömään hyönteisiä puronvarteen. Puronvarren tarjoama ravinto, suoja, viileys sekä juomavesi houkuttelevat myös nisäkkäitä. Esimerkiksi hirvet käyttävät puronvarsia vaellusreitteinään. Kuva: © Markku Sakari Meriluoto.

Metsanhoidon suosituksista saat tukea tähän vaiheeseen:

- Metsanomistajan tavoitteiden painottaminen metsätilan hoidossa, [luontopainotusta käsittelevät otsikot](#)
- Metsien kestävä hoito ja käyttö, [Talousmetsien luonnonhoito ja monimuotoisuuden turvaaminen metsänkäsittelyssä](#)
- [Luonnonhoito ja monimuotoisuus](#), toimenpiteiden valikoima
- [Luontokohteet ja lajien turvaaminen](#)
- [Vesien ja vesielinympäristöjen turvaaminen](#)
- [Jatkuvaan kasvatukseen tähtääminen, Päätöksenteko-osio](#)
- [Metsän suojelu](#)
- Kunkin **metsanhoidon toimenpiteen** esittelyssä kerrotaan Päätöksenteko-välilehdellä vaikutuksista luontoon, eli luonnon monimuotoisuuteen ja vesien puhtauteen. Lisäksi on tietoa vaikutuksista virkistyskäytön mahdollisuuksiin.

Kuinka voit varautua muuttuvaan ilmastoon ja hillitä ilmastonmuutosta?

Ilmastoviisas metsänhoito tarkoittaa sitä, että huomioit muuttuvan ilmaston positiiviset ja negatiiviset vaikutukset metsään ja metsätalouden harjoittamiseen. Sitä kutsutaan sopeutumiseksi. Nyt istutettavat taimet ovat 2080-luvun metsä ja silloin Suomen ilmasto on jo erilainen kuin nyt.

Ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta voit metsänkasvatuksessa pyrkiä varastoimaan hiiltä laadukkaaseen puuhun, josta voi tehdä tuotteita korvaamaan fossiilisia tuotteita tai voit sitoa ja varastoida hiiltä puustoon ja maaperään. Useimmiten haetaan tasapainoa näiden välillä.

Metsänhoidon suosituksista saat tukea tähän vaiheeseen:

- [Ilmastonmuutoksen hillintä ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen](#)
- Metsänomistajan tavoitteiden painottaminen metsätilan hoidossa, otsikko: [Ilmastonmuutoksen hillinnän painottaminen metsänhoidossa](#)
- Suometsien hoidon erityispiirteet, [Suometsän hoito vesiensuojelun, luonnonhoidon ja ilmaston näkökulmasta](#)
- [Metsätuhot ja metsien terveys](#)
- **Metsänhoidon toimenpide** -artikkeleiden Päätöksenteko-välilehdellä kuvataan toimen vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään. Toteutus-välilehdellä on usein myös tietoa, kuinka työn suunnittelussa huomioidaan sopeutuminen muuttuvaan ilmastoon.

Metsäsuunnitelman tarkoitus

Metsäsuunnitelmalla tarkoitetaan metsänomistajan avuksi laadittua suunnitelmaa metsässä tehtävistä toimenpiteistä. Suunnitelma tehdään yleensä seuraavalle 10 vuodelle, mutta aika voi olla pidempikin. Suunnitelma laaditaan niin, että toimenpiteiden kokonaisuus vie metsätilaa haluttuun suuntaan. Suunnitelmaa voidaan päivittää määrävälein tai ylläpitää ajantasaisena.

- Suunnitelmaan sisältyy perustiedot metsästä ja sen käsittely-yksiköistä, eli metsikkökuvioista. Perustietoja esitetään puustosta ja maaperästä. Metsäsuunnittelussa kuvioille määritetään käyttötarkoitukset, hoito- ja hakkuuehdotukset ja niiden ajoitukset eri vuosille.
- Metsäsuunnitelma voi olla kirjallinen dokumentaatio, mutta yhä yleisemmin metsäsuunnitelmaa hallitaan ja ylläpidetään sähköisesti.

Jos käytössäsi on metsätilan aikaisempia metsäsuunnitelmia, niihin tutustuminen auttaa ymmärtämään metsän nykytilaa ja historiaa. Haluatko hoitaa metsää samoista lähtökohdista kuin aiempi sukupolvi vai onko mielessäsi muita tavoitteita?

Oman metsän tietoja ja yleisiä toimenpide-ehdotuksia voi katsoa Metsään.fissä. Kyse ei kuitenkaan ole varsinaisesta metsäsuunnitelmasta.

Voit halutessasi tilata metsäammattilaisen laatiman metsäsuunnitelman, joka tehdään sinun tavoitteidesi mukaisesti. Toimenpiteet suunnitellaan tavallisesti siten, että käytetään metsanhoidon suosituksissa kuvattuja parhaita menetelmiä. Kuvaa suunnitelman laatijalle, mitä asioita arvostat eniten metsässäsi ja mitä toivot siltä tulevaisuudessa. Näin ammattilainen voi sovittaa yhteen metsän biologiset mahdollisuudet ja sinun tavoitteesi.

Kysymyksiä, joita voit esittää metsäammattilaiselle

Keskustelu asiantuntijan kanssa on aina hyvä aloittaa kertomalla, mitä asioita arvostat metsässäsi ja mahdollisimman hyvin, mitä siltä tavoittelet. Metsäammattilainen voi silloin paremmin arvioida metsäsi tilanteen perusteella, kuinka sitä voi kehittää tai miten ajankohtainen toimenpide voidaan toteuttaa. Vaihtoehtojen paletti on muuten turhankin laaja. Voit myös kertoa, millä tasolla olet omasta mielestäsi metsäsi tuntemuksessa. Silloin ammattilainen voi sovittaa kertomisen tavan sinulle sopivaksi.

Alla on ideoita kysymyksiksi, joita voit esittää metsäammattilaiselle, kun olet vasta perehtymässä metsänhoitoon.

- Millaista metsää minulla on puunkasvatuksen näkökulmasta?
- Mitkä ovat luonnon kannalta arvokkaimpia kohteitani?
- Mitkä toimenpiteet ovat kiireellisiä, jotta metsäni elinvoimaisuus vahvistuisi?
- Onko tällä alueella jotain erityisiä metsätuhoriskejä, jotka minun pitäisi ottaa huomioon?
- Mistä kohteista voisin saada hakkuutuloja lähimmän 10 vuoden aikana?
- Millä keinoilla voisin vahvistaa luonnon monimuotoisuutta?
- Mitä minun pitää huomata, kun haluan osallistua ilmastonmuutoksen hillintään tämän metsän avulla? Voit kysyä erikseen esimerkiksi, kuinka metsä tuottaisi parhaiten laadukasta puutavaraa korvaamaan fossiilisia tuotteita tai kuinka voisin varastoida hiiltä metsään mahdollisimman hyvin. Jos sinulla on suometsää, eli turvemaalla kasvavaa metsää, tämä kysymys on tärkeä. Suometsän hiilivarasto piilee maaperässä, ei niinkään puustossa.

Palveluita ja tietolähteitä metsanomistajalle

- [Metsään.fi](#). Tietoa metsästäsi ja hakutoiminto saatavilla olevista palveluista. Voit tehdä myös yhteydenottopyyntöjä palveluntarjoajille.
- Suomen metsäkeskus, tietoa valtion tuista metsän- ja luonnonhoidon töihin, metsäteihin ja metsän määräaikaiseen suojeluun: [Metka-tuki](#)
- Metsäkeskus tarjoaa myös koulutusta ja verkkokursseja metsanomistajille. Niiden perustana ovat metsanhoidon suositukset. Metsäkeskuksen koulutustarjonta: [Metsään-koulutukset uusille metsanomistajille](#) ja [Koulutukset ja tapahtumat](#).

Metsäalalla toimii lukuisa joukko palveluntarjoajia ja puunostajia, joihin voit olla yhteydessä metsanomistuksen, metsanhoidon ja puukaupan eri vaiheissa. Aloita jostain, niin sinua neuvotaan eteenpäin. Tarjolla olevia palveluita ovat mm:

- Metsäsuunnittelu. Metsään.fin asiointi-osiosta saat tietoa metsäsuunnitelmia laativista ammattilaisista. Hakusana verkossa: metsäsuunnitelma.
- Metsänhoitopalvelut maanmuokkauksesta ensiharvennuksiin. Katso Metsään.fistä palveluiden hakutoiminto.
- Puukauppapalvelut. Voit tehdä kauppaa suoraan ostajan kanssa tai hyödyntää välityspalveluita, kuten alueellisen metsänhoitoyhdistyksen palveluita. Hakusana verkossa: puukauppa.
- Tietopalvelut, kuten metsäalan lehdet – ja tietenkin metsanhoidon suositukset.
- Vakuutuspalvelut. Hakusana verkossa: metsävakuutus.
- Koulutukset, kurssit ja webinaarit. Hakusana verkossa: metsanomistajan koulutus.

Ota metsanhoidon suositukset seurantaasi

Metsanhoidon suositusten laadintaa koordinoi ja niistä viestii [Tapio](#) maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella. Lue tarkemmin: [Usein kysytyt kysymykset metsanhoidon suosituksista](#).

Metsanhoidon suositusten kuulumiset, kuten tulossa olevat webinaarit, saat omaan sähköpostiisi tilaamalla Tapion [uutiskirjeen](#). Laita rasti ruutuun kohtaan metsanhoidon suositukset.

Löydät metsanhoidon suositukset myös sosiaalisesta mediasta: [Facebook](#), [Instagram](#), [YouTube](#). Hashtag yleisesti #MetsanhoidonSuositukset.

Lue lisää samasta aiheesta: Metsätilan hoito | [Metsänomistuksen tilanteita](#)